

Любі друзі!

Невгасима цікавість до всього на світі неодноразово кликала вас пірнути у глибини книжкового океану. Але як не заблукати поміж коралових рифів віршів, островів казок та оповідань, у неосяжних просторах повістей? Своєрідним дороговказом може стати книга, яку ви тримаєте в руках.

Більшу частину цього яскравого і з любов'ю оформленого видання складають твори сучасних письменників — людей, які живуть, можливо, поряд із вами в одному місті, на одній вулиці чи в одному будинку. Вони не просто пишуть про повсякденне життя, радощі й печалі ваших ровесників, а силою свого таланту розширюють межі ваших уявлень про навколишній світ, привертають увагу до малопомітних на перший погляд деталей та змушують хвилюватися, сумувати й радіти разом зі створеними їхньою фантазією героями.

Перегорніть сторінку — і насолоджуйтесь українським поетичним словом, яке трепетно торкається струн дитячого серця. Милозвучні вірші Ліни Костенко, Миколи Вінграновського, Оксани Кротюк, Володимира Лучука відкриють перед вами чарівні картини природи, пробудять любов до рідної землі й бажання більше пізнавати цей дивовижний світ. Написані з добрим гумором твори Оксани Сенатович, Леоніда Талалая, Мар'яни Савки, Григорія Фальковича розвеселять та подарують гарний настрій. Кожна поезія вас чогось навчить, та головне — ви ще раз переконаєтесь, що працю шанують і люди, і тварини, а з «балакунами» й «пустомелями» ніхто не хоче мати справи.

У наступному розділі вміщено науково-художні й історичні твори. Їхні автори Анатолій Григорук та Дмитро Чередниченко розкажуть вам про різні види годинників, походження назв деяких поселень та звичаї славних козаків-запорожців.

Героями оповідань та повістей Всеволода Нестайка, Марини Павленко, Любові Відути, Ярослава Стельмаха є ваші ровесники. Вони, як і ви, залюбки грають у м'яча, вчаться їздити на велосипеді, ганяють верхи на соняшникових конях, уміють дружити і вірять у дива.

А чи любите ви казки? Звісно! Навіть серйозні дорослі іноді потай зазирають до ваших книжок із казками у пошуках правильних життєвих рішень. У цій хрестоматії ви зможете прочитати літературні казки та пригодницько-фантастичні твори, які написали Марія Чумарна, Іван Андрусяк, Сашко Дерманський, Галина Вдовиченко, Леся Воронина та інші українські письменники.

Що ж, тепер ви не заблукаєте в океані книжок. Сподіваємось, перегорнувши останню сторінку цієї збірки, вам захочеться перечитувати її знову і знову, а може, навіть написати власний літературний твір. Адже, за словами одного з персонажів, «із мрійників неабиякі люди бувають».

*Марія Мигаль,
літературний редактор*

ПОЕЗІЯ

Хочете дізнатися, який дощик любить «львівське левенятко», як листуються між собою дні тижня, яку музику слухає у навушник дикобраз, що таке «конадінс» та про що думає такса, яку ведуть на повідку?..

Відповіді на ці й багато інших запитань ви знайдете в чудових віршах сучасних українських поетів.

Малий шпачок

Малий шпачок із вирію летить.
Його весна покликала додому.
Він на крилі несе дзвінку блакить
і забува про холод і про втому.
Над ним пливуть то хмари, то зірки.
Під ним усе тумани і тумани...
Цей шлях його далекий нелегкий,
але шпачку малому сили стане.
Бо він летить до рідної землі,
і ця земля йому найкраща в світі,
бо і такій пташиночці малій
ясніше сонце в ріднім краї світить.

Оксана Кротюк

Вулиці в жоржинах

Вже небо не таке, як влітку.
В жоржинах вулиці й хати.
Снує павук тоненьку нитку —
наводить між гілля мости.
В імлі¹ ранковій сяють роси,
на вуха шапку гриб натяг.
Птахи, на крила взявши осінь,
курличуть журно в небесах.
Пишаються зерном стодоли,
а сіно складено в стіжки.
І пахнуть медом доокола
земля, і сонце, і грушки.

Оксана Кротюк

¹ Імла́ — туман.

Місяць уповні

Вибіг місяць з-за діброви,
погубив на вітрі брови,
заховав за спину руки,
ходить лисий, без перуки.
Смуток зорям невимовний:
ой, який тепер він повний!
А як був молодиком,
був худесеньким серпком.

Ліна Костенко

Веселий дощ

Дощ полив, і день такий полив'яний.
Все блищить, і люди як нові.
Лиш дідок старесенький, кропив'яний
блискавки визбирує в траві.
Струшується сад, як парасолька.
Мокрі ниви і порожній шлях...
Ген корів розсипана квасолька
доганяє хмари у полях.

Ліна Костенко

Чародійне слово

Хлоп'я у полі стежкою прошкує.
Метелик білий в маки залетів.
Чорненький котик в снопиках мишкує,
вони такі під сонцем золоті!

Він ловить шурхіт, шелест, шарудіння,
хапає снопик лапками двома.
А миша знає слово чародійне,
і він її ніколи не спійма.

Ліна Костенко

Мурашки думають про зиму

Знайшов мурашка гарну бадилину.
Везе-везе... везе-везе...
І так, і сяк, і вгору, і в долину! —
така важка, ніяк не доповзе.

Прийшла на поміч різна комашина,
ще й коника гукнули стрибунця.
Три дні, три ночі царство мурашине
рубало бадилинку на дровця.

Ліна Костенко

Снігурі

Звідкіль гості налетіли
стоголосим табуном
і розсипалися в полі
над розсипаним зерном?

Заспівали, задзвеніли,
мов заграли кобзарі...
Де взялась весела зграя,
жарогруді снігурі.

Ось вони на сніг упали
і розквітли, як квітки...
На городах мак рожевий
так заквітчує грядки.

Нагло враз табун крилатий
небезпечно щось зачув,
вгору знявсь, і дуб гіллястий
в куц троянди обернувсь.

Ще хвилина, і, як в казці,
враз осипались квітки,
і за вітром над снігами
полетіли снігурі.

Олександр Олесь

Куди тобі, сонечко?

— Куди тобі, сонечко?

— До зими.

— Ось моє віконечко!

— Підвези.

— Де ж ті везли-везлики,
як нема?

Везлики-замерзлики
край вікна!

— Що ж мені робитоньки?

Я пішло.

На затоки й витоки,
де було.

Там я і сидітиму
на горі,
на морозі грітиму
снігурів!

Микола Вінграновський

Зелене Око

На ставку Зелене Око
воду п'є зелений кінь, —
від коня лягла широко
на траву зелена тінь.

А в тій тіні неугавно,
заховавшись у траві,
хтось так весело і славно
виграває на трубі.

Із труби зелені звуки,
як пташки, летять у світ.
І свої зелені руки
вітровій простяг услід.

Скрізь зелене, все зелене,
бо зелений час настав!
Навіть гратися «в зелене»
діти вибігли на став.

Володимир Лучук

